ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΒΡΑΔΙΑΣ

ΤΟΥ ΣΥΘΕΤΗ ΜΑΝΩΛΗ ΚΑΛΟΜΟΙΡΗ

1) Πρωτοβάρεμα καὶ διπλόφουγγα (σὲ ἑφτὰ φωνὲς) γιὰ δυὸ πιάνα.

2) α) Νυχτιάτικο) γιὰ πιάνο
β) Σα μενουέτο)

3) Τραγούδια

α) Πατινάδα (Καλομοίρης)

β) Τραγουδάκι (Μαλακάσης)

γ) Στὴν ἀνέμη καφφωμένα (Μαλακάσης).

4) Ρωμαΐικη σουΐτα γιὰ μεγάλη ὀρχήστρα, ἀφιερωμένη τοῦ μεγάλου Δασκάλου τῆς Ρωμιοσύνης Ψυχάρη (βόλεμα γιὰ δυὸ πιάνα ἀπὸ τὸ συθέτη).

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ : Ἀπὸ τὰ παραμύθια τῆς γριᾶς.

» ΔΕΥΤΕΡΟ : Σὰν παιχνίδι καὶ σὰ νανούρισμα.

» ΤΡΙΤΟ : Ἀπὸ τὸν Ἐρωτόκριτο καὶ τὴν Ἀρετούσα.

«Νύχτες πολλὲς τοὺς πόνους τους στὸ παραθύρι λέει
κι ὧρες σωποῦν ὄντας μιλοῦν κι ὧρες σωπώντας κλαῖει,

» ΤΕΤΑΡΤΟ : Σὰ χορὸς καὶ σὰ χωρατό.

» ΠΕΜΤΟ : Τὸ Παλάτι (Ποίηση Παλαμᾶ καὶ Ψυχάρη).

5) Πατινάδα γιὰ πιάνο.

Ὁ πύργος τῆς Ἀθώρητης (Μαλακάσης)

6) Τραγούδια

β) Ἡ λάμια (Κ. Παλαμᾶς).

γ) Οἱ δυὸ διαλαλητάδες (Μ. Καλομοίρης).

7) Τρεῖς μπαλάντες μὲ πιάνο

α) Ἀπὸ τὶς «orientales» τοῦ V. Hugo.

β) «Κι ἀπ' τῶν παθῶν τὴ θέληση πάντα θὰ βγαίνει
Ἤχου πνοή, παράπονο, σὰν ἀπὸ λύρα».

(Κ. Παλαμᾶς—«Πατρίδες»).

γ) Κίνησ' ὁ Χάρος κ' ἔφτασε στὸ ἄτι καβαλάρης
Μαῦρος εἶναι, μαῦρα φορεῖ, μαῦρο εἶναι τἄλογό του,
μαῦρα λουλούδια πέφτουνε τριγύρω ἀπ' τὸ πλευρό του.

(Δημοτικὸ τραγοῦδι).

8) Τραγούδια

α) Μολιβιώτισα) (Α. Πάλλης)
β) Ρουμελιώτισα)

"Ο ΝΟΥΜΑΣ„

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Γιὰ τὴν Ἀθήνα Δρ. 5.— Γιὰ τὶς Ἐπαρχίες δρ. 7
Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ φρ. χρ. 10.

Γιὰ τὶς ἐπαρχίες δεχόμαστε καὶ τρίμηνες (2 δρ. τὴν τρίμηνία) συντρομές.

Κανένας δὲ γράφεται συντρομητὴς ἂ δὲ στείλει μπροστὰ τὴ συντρομή του.

10 λεφτὰ τὸ φύλλο λεφτὰ 10

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κιόσκια (Σύνταγμα, Ὁμόνοια, Εθν. Τράπεζα Ὑπ. Οἰκονομικῶν, Σταθμὸς Τροχιόδρομου (Ἀκαδημία), Βουλή, Σταθμὸς ὑπόγειου Σιδερόδρομου (Ὁμόνοια), στὰ βιβλιοπωλεῖα «Ἑστίας» Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (ἀντίκρυ στὴ Βουλή).

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Μίλα τὴ γλώσσα σου !— Ὅλα προσωπικά.— Ὁ σεμνότυφος τύπος.— Ἡ μουσικὴ βραδιά.

Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ πῆγε τὴν περασμένη βδομάδα στὴν Πάτρα γιὰ τὰ «ἐγκαίνια» τῆς καινούριας Ἐκκλησιᾶς τ' Ἁγιου Ἀντρέα. Ἐκεῖ κοντὰ στοὺς ἄλλους παρουσιάστηκαν μπροστά του καὶ οἱ πρόεδροι τῶ «συντεχνιῶν». Ὁ Βασιλιᾶς ρώτησε ἕνανε ἀπὸ δαύτους ποιανῆς συντεχνίας πρόεδρος εἶναι, καὶ κεῖνος τοῦ ἀπάντησε: «τῶν παντοπωλῶν, Μεγαλειότατε».

— Τί θὰ πεῖ τῶν παντοπωλῶν; ρωτάει ὁ βασιλιᾶς.

— Νά, πῶς νὰ σᾶς τὸ πῶ, μουρμούρισε αὐτός, τῶν μπακάλιδων.

— Ἔτσι μπράβο, τοῦ λέει ὁ βασιλιᾶς. Μίλα τὴ γλώσσα σου.

Καὶ ξακολούθησε κατόπι ἡ κουβέντα.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ὁ βασιλιᾶς μας μίλησε σὰν ἀληθινὸς βασιλιᾶς τῆς Ρωμιοσύνης, κ' ἔπρεπε τὸ λόγο του αὐτόνε νὰ τὸν ἀκούσουν ἐκεῖνοι ποὺ ἄδραξαν τὴν καθαρεύουσα καὶ τὴν κάθησαν ἐπίσημη γλώσσα τοῦ συφοριασμένου τοῦ Κράτους.

★

Ο ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΣ εἶτανε ὁ ὑπουργὸς ποὺ κάθε μέρα ταχτικὰ τρία χρόνια τώρα οἱ φημερίδες μας τονὲ βρίζανε γιὰ ἄθρωπο ἀχαραχτήριστο, ρουσφετολόγο, ἀσυνείδητο καὶ τὰ τέτια. Μόλις ὅμως διαδόθηκε πὼς ἀποφάσισε νὰ παραιτηθεῖ μονάχος αὐτὸς ἀπ' ὅλους τοὺς ἄλλους ὑπουργούς, εἴδαμε τὸ θάμα ν' ἀνεβάζεται ἀπὸ τὶς ἴδιες τὶς φημερίδες στὰ μεσούρανα, νὰ παινιέται κολακευτικώτατα, καὶ νὰ χαραχτηρίζεται «ὡς ὁ μόνος ἔχων ἀκέραιον χαρακτῆρα καὶ μεγαλόφρονα συνείδησιν».

Τί ἔχει γίνει λοιπόν ;

Οἱ φημερίδες μ' αὐτὰ καὶ μ' αὐτὰ θέλουνε νὰ τὸν πείσουνε ἀληθινὰ νὰ παραιτηθεῖ, ἐλπίζοντας πὼς τὴν παραίτησή του θ' ἀκολουθήσει γενικὴ μεταρρύθμιση τοῦ ὑπουργείου κ' ἔτσι θὰ μπαλωθοῦνε κανένα χαρτοφυλάκιο ὁρισμένα πρόσωπα ποὺ ὑποστηρίζουνται ἀπὸ τὶς φημερίδες μας γιὰ ὁρισμένα προσωπικὰ συφέροντα.

Ὅλα λοιπὸν προσωπικὰ σὲ τοῦτο τὸ βασίλειο καὶ τίποτ' ἄλλο.

★

Η ΣΑΛΩΜΗ τοῦ Ὀσκὰρ Οὐάϊλδ, τὸ δυνατὸ δραματάκι τὸ μεταφρασμένο στὴ δημοτική μας ἀπὸ τὸ συνεργάτη μας Ν. Περιώτη, κατηγορήθηκε ἀνήθικο καὶ λίγο ἔλειψε νὰ ἐμποδιστεῖ τὸ παίξιμό του στὸ θέατρο τοῦ Συντάγματος.

Τὸ κατηγόρησαν οἱ γνωστὲς φημερίδες τῆς ρουτίνας μὲ ἀρχηγὸ τὶς «Ἀθῆναι» τοῦ Πώπ.

Φαίνεται πὼς ἡ καθαρευουσιάνικη ψυχὴ ἔχει ὅλες τὶς μοῦχλες πάνου της καὶ τὶς πρόληψες γιὰ ὅλες τὶς ἐκδήλωσες τῆς κοινωνικῆς ζωῆς.

Τὸ θέατρο τὸ θέλουνε ψόφιο καὶ σεμνότυφο καθὼς θέλουνε καὶ τὴ γλώσσα, καὶ κάθε σημάδι ζωῆς τοὺς ξαφνίζει, τοὺς τρομάζει, καὶ τοὺς ἀναγκάζει νὰ φωνάζουν γιὰ τὸν κίντυνο ποὺ πλάκωσε στὴν κοινωνία μας.

Ἐμεῖς κι ἄλλοτες εἴπαμε τὴ γνώμη μας, πὼς θεωροῦμε ὁλαδὴ ἀνήθικα ἔργα κεῖνα ποὺ δὲν ἔχουν τέχνη καὶ ἀλήθεια μέσα τους, κεῖνα ποὺ εἶναι ψόφια ἀπὸ σπαρτάρισμα ζωῆς.

Μὰ ἡ «Σαλώμη», εἶναι ἔργο ἀπὸ τὰ πιὸ δυνατὰ τῆς παγκόσμιας φιλολογίας, κ' ἔπρεπε ἐδῶ πέρα νὰ βρεθοῦν οἱ στενοκέφαλοι νὰ τὸ χτυπήσουν γιὰ ἀνήθικο.

★

ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΥΜΕ σ' ἄλλη σελίδα τὸ πρόγραμμα τῆς «μουσικῆς βραδιᾶς» (νά, ἐπιτέλους ποὺ μποροῦμε νὰ μποῦμε ρωμαΐικα τὸ «κοντσέρτο» καὶ τὴν «ἐσπερίδα») ποὺ θὰ δώσει τὴν ἄλλη Τετράδη στὴ σάλα τοῦ Ὠδείου ὁ μουσικοσυθέτης κ. Μανώλης Καλομοίρης, καθηγητὴς τῆς μουσικῆς στὸ Χάρκοβο τῆς Ρουσίας. Μὲ τὸ πρόγραμμά του ὁ κ. Καλομοίρης καὶ μὲ τὰ «Λίγα λόγια» του ποὺ δημοσιεύουμε σὲ τοῦτο τὸ φύλλο, μᾶς φανερώνει τὸν ἀληθινὸ δρόμο τῆς *ἐθνικῆς* μουσικῆς. Τίποτ' ἄλλο δὲ θὰ γράψουμε. Καὶ τὸ πρόγραμμά του καὶ τὰ «λίγα λόγια» του, μιλοῦνε ἀρκετὰ καὶ θαρροῦμε πὼς ὅ,τι παραπάνου γράψουμε μεῖς δὲ θἄχει καμιὰ σημασία. Τοῦτο μονάχα σημειώνουμε, πὼς στὴ «Μουσικὴ βραδιὰ» θὰ τραγουδήσει καὶ ἡ γλυκύφωνη κ. Σοφία Γεννάδη καὶ θὰ παίξει πιάνο καὶ ἡ κ. Καλομοίρη, διπλωματούχα τοῦ πιάνου τοῦ κονσερβατουὰρ τῆς Βιέννας καὶ ἀδερφὴ τῆς κ. Ἀλεξάντρας Παπαμόσκου, ποὺ κι αὐτὴ βρίσκεται ἀπὸ μέρες στὴν πόλη μας.

Η ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ,

εἶναι ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ γιὰ τὸ λαὸ καὶ δέχεται καταθέσεις ἀπὸ **μιὰ δραχμὴ** *κι ἀπάνω.*

Σοῦ πληρώνει τόκο 4 $^1/_2$ % καὶ σοῦ δίνει πίσω τὰ χρήματά σου ὅποτε θελήσεις εἴτε ὅλα εἴτε μέρος ἀπ' αὐτά.

Ὥστε πέφτει κι αὐτὸς ὁ λόγος, κι ἀντικρύζουμε τὴν τέταρτη ξήγηση, τὰ συνηθισμένα δηλαδὴ ξαναμασήματα τῆς σκλαβιᾶς καὶ τῆς κακῆς ἀναθροφῆς ποῦ μᾶς ἔδωσε ! Ὁρίστε ὅμως οἱ Βουργάροι ποῦ εἶταν κι αὐτοὶ σκλάβοι, ὡς τόσο καὶ κυβερνοῦνε καὶ κυβερνιοῦνται καλλίτερα ! Πέφτει λοιπὸν κι ὁ τέταρτος ὁ λόγος, κι ἄλλη ξήγηση δὲ μᾶς μνήσκει παρὰ μιά, καὶ καθαυτὸ *ψυχολογική*.

Εἴπαμε στὴν ἀρχὴ κάπου πὼς ὁ Ρωμιὸς εἶναι μάταιος. Ἐδῶ τὸ βρίσκουμε ἀνάγκη νὰ ποσώσουμε τὸν ὁρισμὸ κι νὰ ποῦμε, μάταιος, ζουλιάρης, φιλόπρωτος, μυιγιόγγιχτος. Συστατικὰ ποῦ ποτὲς δὲ θὰ τὸν πολυπειράξουνε στὸ ἐμπόριο. Μπορεῖ μάλιστα καὶ νὰ τὸν ὠφελήσουνε. Ὅμως στὰ κοινὰ δὲ χωροῦνε παρέμοιες ἀδυναμίες. Γιὰ λόγους ποῦ δὲν εἶναι τῆς ὥρας νἀναλυθοῦνε, γίνουνται στὴν πολιτικὴ ἐλαττώματα, κακίες ἀπὸ τὶς χερότερες κι ἀπὸ τὶς πιὸ ὀλέθριες.

Τἄχουνε αὐτὰ βέβαια κ' οἱ ἄλλοι οἱ λαοί. Μὰ φαίνεται πῶς σ' ἐμᾶς τὰ φίλεψε ἡ μοῖρα μας μιὰ δόση παραπάνω, ἀλλιῶς δὲν ξηγιέται γιατὶ δὲν ἐπικρατεῖ καὶ στὰ κοινά μας ὁ ὀρθὸς ὁ νοῦς, ποῦ γνωρίζουμε τόσο καλὰ νὰ τὸν ἐφαρμόζουμε στ' ἀτομικά μας συφέροντα.

§ 3

Ναυτιλία.

Ἀφίνει ἐδῶ μιὰ στιγμὴ ὁ ὁδηγός μας τὶς κοινότητες τῆς Στερεᾶς, καὶ περνάει στὶς νησιώτικες μὲ τὰ ναυτικὰ μεγαλεῖα τους, ποῦ καὶ βέβαια τοὺς ταιριάζει ξέχωρη περιγραφή, ἀφοῦ ἀπ' ἐκεῖ βγήκανε οἱ λαμπρότεροι ἡρωϊσμοὶ τῆς νέας ζωῆς. Κατόπι πάλε ξανάρχεται στὴ Στερεά. Δὲν τοῦ χαλνοῦμε τὴ σειρά του, ἀφοῦ τίποτες δὲν κερδίζουμε ἀλλάζοντάς τηνα. Μὲ χαρά μας μάλιστα ἐρχόμαστε τὸ γληγορώτερο σ' αὐτὸ τὸ στοιχεῖο τῆς ἐθνικῆς ἐνέργειας, τὸ εὐγενικὸ καὶ τὸ δοξασμένο. Καὶ τὸ λέμε ξεπίτηδες εὐγενικό, ἐπειδὴ οἱ νησιῶτες ἔδειξαν τὰ πιὸ ἀρχοντικὰ προσόντα τῆς Ρωμαΐικης φυλῆς, λεβεντιά, θυσία, ἀπέραντη ἀφοβιά, ἀπὸ τὴν πρώτη πρώτη στιγμὴ ποῦ παρουσιαστήκανε στὸ θέατρο τοῦ Ξαναγεννημοῦ.

Εἴχανε ὅμως καὶ καλλίτερες εὐκαιρίες γιὰ νὰ πολιτιζουνται οἱ θαλασσινοί μας. Ὁλεμερὶς κι ὁλοχρονὶς μέσα στὸν κόσμο βρισκόνταν. Ὁλεμερὶς ἀκούγανε καὶ βλέπανε καὶ μαθαίνανε. Τοὺς χαμογέλασε κ' ἡ τύχη, καὶ θησαυρίσανε πλούτη σημαντικὰ τοὺς καιροὺς ἐκείνους. Ἔχει νὰ κάνῃ κι αὐτό. Οἱ δύστυχοι οἱ στεριανοὶ τέτοια καλὰ δὲν τὰ ξέρανε στὰ βουνά τους. Ἀπὸ μιὰ καὶ μονάχη πηγὴ τραβοῦσανε αὐτοί, ἀπὸ τὴν πηγὴ τοῦ τυραννισμένου τους τόπου.

Ἔχουμε λοιπὸ νησιώτικες καὶ παραθαλασσινὲς Κοινότητες, Ὕδρα, Σπέτσες, Ψαρά, Κάσσο, Θήρα, Γαλαξείδι, Κρανίδι. Ἀπ' αὐτὰ θἀγγίξουμε μερικὲς τώρα τώρα. Στὸ μεταξὺ ἂς κοιτάξουμε λίγο τὰ ἱστορικὰ τῆς Ρωμαΐκης τῆς ναυτιλίας. Ἀκούγοντας καὶ διαβάζοντας τὰ ἔργα της στὸν Ἐθνικὸ Σηκωμό, σὰ νὰ μισοξεχνοῦμε τὰ παλιά της, κ' ἔτσι σὰ νὰ μᾶς φαίνεται πῶς ἄξαφνα ξεφύτρωσε ἡ θαλασσινὴ αὐτὴ δύναμη καὶ μᾶς γλύτωσε. Ἀπ' ὅσα ὅμως δηγηθήκαμε παραπάνω φανερώνεται πόσο γερὰ βαστιόταν πάντα αὐτὴ ἡ δύναμη, πρῶτα πρῶτα μὲ ἁπλό, ἀκέφαλο κι ἀνοδήγητο ὑλικό, καθὼς λόγου χάρη στοὺς θαλασσοπολέμους Λέπανθου καὶ Τσεσμέ, ποὺ πολεμοῦσανε οἱ ναῦτες μας μὲ πλερωμὴ σὰν τοὺς ἀρματωλούς, καὶ κατόπι μὲ σάμπως πιὸ ταχτικὸ ὀργανισμό, καθὼς φανερώθηκε στὰ καταδρομικὰ ἐκεῖνα κινήματα τοῦ Μητρομάρα καὶ τοῦ Λάμπρου Κατζώνη. Τὸ ξετύλιγμα λοιπὸν τοῦ ναυτικοῦ μας